

OSTVARENI PRINOSI KASNIH USJEVA, VOĆA I GROŽĐA U FEDERACIJI BIH U 2023.

PRODUCTION OF LATE ARABLE CROPS, FRUIT AND GRAPES IN FBiH IN 2023

U 2023. godini u FBiH ostvarena proizvodnja kukuruza-zrno iznosi 215.227 tona, što predstavlja povećanje proizvodnje za 11,8% u odnosu na 2022.

In 2023 in FBiH the production of maize-corn was 215,227 tons, which is an increase of 11.8% compared to 2022.

U proizvodnji industrijskog bilja zabilježen je porast proizvodnje soje za 96,7%, dok se kod proizvodnje duhana bilježi pad proizvodnje za 12,2% u odnosu na 2022.

In the production of industrial crops, soybean recorded an increase of 96.7%, while tobacco production decreased by 12.2% compared to 2022.

Proizvodnja krompira/krumpira iznosi 160.433 tona i manja je za 16,0% u poređenju sa proizvodnjom u prošloj godini.

Production of potatoes amounts 160,433 tons and it decreased by 16.0% compared to last year.

U proizvodnji stočnog krmnog bilja zabilježeno je blago povećanje kod proizvodnje lucerke za 0,6%, te značajnije povećanje proizvodnje kukuruza za krmu od 13,9%. Pad proizvodnje u grupi stočnog krmnog bilja je zabilježen kod travno-djetelinskih smjesa za 29,2% u odnosu na proslu godinu.

In the production of fodder crops a slight increase was recorded in lucerne/alfa by 0.6% and significant increase in production of maize-green by 13,9%. The decrease in production, in the group of fodder crops, was recorded in the case of grass-clover mixtures of 29.2%, compared to last year.

Kod voća ostvarena proizvodnja jabuka manja je za 25,1%, a proizvodnja šljive manja je za 21,0% u odnosu na 2022.

In fruit production, apple production decreased by 25.1% and plum production decreased by 21.0% compared to 2022.

Ukupna proizvodnja grožđa manja je za 28,9% u odnosu na 2022.

Total grape production decreased by 28.9%, compared to 2022.

OSTVARENI PRINOSI KASNIH USJEVA, VOĆA I GROŽĐA U FEDERACIJI BiH U 2023. GODINI
PRODUCTIN OF LATE ARABLE CROPS, FRUIT AND GRAPES IN FBiH IN 2023

USJEVI
CROPS

	Požnjevi. površina, hektara <i>Harvest area, hectares</i>	Prinos <i>Production</i>		Indeks 2022=100 <i>Index 2022=100</i>		
		ukupan, tona <i>total, tons</i>	tona po hektaru <i>in tons per ha</i>	požnjevi. površina <i>harvested area</i>	ukupan prinos <i>total production</i>	prinos po ha <i>yield per ha</i>
Kukuruz - zrno <i>Maize</i>	43.758	215.227	4,9	95,7	111,8	117,1
Soja <i>Soya</i>	3.857	9.105	2,4	110,5	196,7	181,6
Duhan <i>Tobacco</i>	242	550	2,3	85,2	87,8	104,5
Krompir/krumpir <i>Potatoes</i>	20.612	160.433	7,8	95,3	84,0	88,1
Mrkva <i>Carrots</i>	848	4.966	5,9	91,6	70,7	77,1
Crni luk/kapula <i>Onions</i>	3.180	24.221	7,6	96,7	89,8	92,9
Bijeli luk/češnjak <i>Garlic</i>	901	3.453	3,8	92,3	88,5	95,8
Grah-zrno <i>Beans</i>	3.654	6.464	1,8	89,7	75,1	83,8
Grašak-zrno <i>Peas</i>	567	567	1,0	106,2	106,2	100,0
Kupus i kelj <i>Cabbage and kale</i>	2.747	31.569	11,5	95,7	98,0	102,5
Paradajz/rajčica <i>Tomatoes</i>	1.960	23.163	11,8	95,9	101,1	105,5
Paprika zelena <i>Green pepper</i>	1.638	13.840	8,4	94,3	93,6	99,4
Djetelina <i>Clover</i>	9.631	34.600	3,6	94,9	99,9	105,7
Lucerka/lucerna <i>Lucerne</i>	9.959	38.392	3,9	94,4	100,6	107,1
Kukuruz, zelena masa <i>Maize, green mass</i>	25.529	491.262	19,2	98,5	113,9	115,9
Stočna repa <i>Forage beet</i>	608	5.820	9,6	98,2	91,0	92,9
Mješavina trava, mah i žita <i>Mixture of grasses and legum.</i>	565	1.414	2,5	78,5	65,3	83,5
Djetelinsko travne smjese <i>Mixture of clovers and grasses</i>	13.122	34.185	2,6	85,3	70,8	84,0

VOĆE
FRUIT

	Br.stabala sposobnih za rod <i>Trees of bearing, number</i>	Prinos <i>Production</i>		Indeks 2022=100 <i>Index 20212100</i>		
		ukupan, tona <i>total, tons</i>	kg po stablu <i>kg per tree</i>	br.stabala sp.za rod <i>Trees of bearing</i>	ukupan, tona <i>total, tons</i>	kg po stablu <i>kg per tree</i>
Jabuke <i>Apple</i>	3.722.766	38.210	10,3	98,3	74,9	76,3
Kruške <i>Pear</i>	1.415.801	11.376	8,0	100,3	74,6	74,1
Šljive <i>Plum</i>	6.063.385	42.117	6,9	100,1	79,0	78,4
Breskve <i>Peach</i>	491.636	3.923	8,0	89,2	73,5	82,5
Orasi <i>Walnut</i>	413.236	2.250	5,4	98,2	54,4	55,1
Bademi <i>Almond</i>	12.600	102	8,1	106,6	128,9	120,9

GROŽĐE
GRAPES

	Br. čokota sposobnih za rod <i>Vines of bearing, number</i>	Prinos <i>Production</i>		Indeks 2022=100 <i>Index 2022=100</i>		
		ukupan, tona <i>total, tons</i>	kg po čokotu <i>kg per vine</i>	br. čokota sp.za rod <i>vine of bearing</i>	ukupan, tona <i>total, tons</i>	kg po stablu <i>kg per vine</i>
Grožđe - ukupno <i>Grapes - total</i>	14.403.547	24.864	1,7	101,7	61,2	58,6

OSTVARENI PRINOSI KASNIH USJEVA, VOĆA I GROŽĐA

Obuhvat i izvještajne jedinice:

Podaci o proizvodnji kasnih usjeva, voća grožđa prikupljaju se redovnim statističkim istraživanjem "Izveštaj o ostvarenim prinosima kasnih usjeva, voća i grožđa" (PO-33a i PO-33b).

Istraživanje se provodi na osnovu/temelju Zakona o statistici u Federaciji BiH („Sl. Novine FBiH“ br. 63/03 i 9/09).

Opširnija metodološka objašnjenja za ovo istraživanje objavljena su na internet stranici Federalnog zavoda za statistiku <https://fzs.ba/index.php/klasifikacije-i-metodologije/english-metodologije/poljoprivreda-i-ribarstvo/> i u Službenim novinama FBiH“ br. 102/17.

Obuhvat

Jedinice posmatranja i jedinice izvještavanja za istraživanje PO-33a su pravne osobe i dijelovi pravnih osoba registrovani u Području A, Oblast 01 po KD BiH 2010, koje se bave biljnom proizvodnjom i podatke dostavljaju redovnim statističkim izvještajima.

Jedinice posmatranja za istraživanje PO-33b su porodično poljoprivredno gazdinstvo/obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo, a jedinice izvještavanja su općinske službe za poljoprivredu koje procjenjuju za nivo općine ukupno.

Definicije

Požnjevena površina je površina sa koje je usjev požnjeven i ubran prinos. Požnjevena površina može biti manja od zasijane površine u slučaju ako su usjevi na nekim površinama usljed elementarnih i drugih nepogoda uništeni, te zbog toga nije obavljena žetva niti ubran prinos.

Kod voća se uzima broj stabala sposobnih za rod, a ne broj stabala sa kojih je ubran prinos. Ako je u međuvremenu došlo do stradanja nekih stabala podaci moraju biti umanjeni za taj broj stabala.

Ostvareni prinos ratarskih usjeva predstavlja prinos normalne vlažnosti koji je dobiven po završenoj žetvi/berbi i vršidbi, tj. prinos po odbitku količina izgubljenih pri žetvi, prijevozu do gazdinstva/gospodarstva, vršidbi i slično.

Prinos po jedinici površine (t/ha) obračunat je na požnjevenu površinu.

Prinos po stablu i čokotu/trsu (u kg) obračunat je na stablo sposobno za rod, odnosno na čokot/trs sposoban za rod.

PRODUCTION OF LATE ARABLE CROPS, FRUIT AND GRAPES

Covering and report units:

The data on production of late crops and fruit are collected through regular statistical survey "Survey on production of late crops and fruit" (PO-33).

This survey is conducted on the bases of Law on Statistical Survey in the Federation of B&H ("Official Gazette FB&H" No. 63/03 and 9/09).

More detailed notes on the Methodology of this survey are published on the web site of the Federal Statistical Office <https://fzs.ba/index.php/klasifikacije-i-metodologije/english-metodologije/poljoprivreda-i-ribarstvo/> and published in "Official Gazette FB&H" No. 102/17.

Coverage

Observation and reporting units for survey PO-33a are legal entities and parts of legal entities registered in Area A, Area 01 by KD BiH 2010, which are engaged in agriculture and data for those units are gathered through regular statistical report.

Observation units for survey PO-33b are agricultural holding and reporting units are municipality in total. Data for those units are estimated. The estimators are agricultural experts in the local authorities of municipalities.

Definitions

Harvested area is the area on which crops are harvested and yields are gathered. It can be smaller than the sown area in the case that crops were weather-beaten, and because of that the harvest was not carried out.

The trees/vines of bearing – are number of trees/vines capable of bearing, not tree numbers where crops were taken. In the case of harm to trees and vines this should be disposed of.

Realized yield crop is the yield of standard humidity after the deduction of all losses during harvest, transport and threshing.

Yield per unit of area (t/ha) is computed on the base of harvested area, i.e. hectare.

Yield per tree/vine (in kg) is computed for fruit-bearing tree or vine.

Izdaje Federalni zavod za statistiku FBiH, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26
Published by the Institute for Statistics of FBiH, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon/Phone: +387 (33) 20 64 52, Fax: +387 (33) 22 61 51
Elektronska pošta/E-mail: fedstat@fzs.ba, Internetska stranica/Web site: <http://www.fzs.ba>

Odgovarne osobe:
Fehrija Mehić, šef odsjeka za statistiku poljoprivrede, šumarstva, ribarstva i okoliša
Muhidin Hadziahmetovic, pomoćnik direktora za Sektor poslovnih statistika
Doc. dr. Emir Kremić, direktor

Persons responsible:
Fehrija Mehić, Head of Agriculture, Forestry, Fishery and Environment Statistics Department
Muhidin Hadziahmetovic, Assistant Director for Sector of business statistics
Assist. Prof. Dr. Emir Kremić, Director General

Saopćenje pripremio: Elmina Ramić-Lukač
Prepared by: Elmina Ramić-Lukač

Molimo korisnike da prilikom korišćenja podataka navedu izvor
Those using data from this issue are requested to state the source

Podaci iz ovog saopćenja objavljuju se na internetu
First Release data are published on the Internet